

NOTĂ MATEMATICĂ

Ecuatia $z^n = x^n + y^n$ nu are soluții pentru $n \in \mathbf{N}^*$, $n > 2$ și $x, y, z \in \mathbf{Z}^*$.

Această teoremă a fost enunțată de Pierre de Fermat în anul 1637, deci cu 369 de ani în urmă și din păcate nici până astăzi nu a fost rezolvată cu metode elementare cunoscute la acea vreme.

Autorul expune în paginile următoare un mod de abordare și de rezolvare a acestei interesante teoreme care l-a preocupat încă din anul 1962, de la vârsta de 16 ani. Demonstrația prezentată în paginile următoare a fost realizată de autor în 15 Decembrie 2003 și îmbunătățită până la data editării. Astfel am considerat că este suficient să demonstrez că ecuația

$z^n = x^n + y^n$ nu are soluții pentru $n > 2$ și $x, y, z, n \in \mathbf{N}^*$ iar demonstrația că

ecuația $z^n = x^n + y^n$ nu are soluții pentru $n \in \mathbf{N}^*$, $n > 2$ și $x, y, z \in \mathbf{Z}^*$

rezultă ca un corolar al demonstrației dată în paginile următoare. Într-adevăr pentru $n=2 \cdot k+1$ considerînd toate variantele posibile de semne și de relații de ordine pentru tripleta de numere întregi x, y și z și anume :

$z > y > x > 0; z < 0, y < 0, x < 0$ și $|z| > |y| > |x|; z > 0, y < 0, x > 0$ și $z < |y| < x$ sau $|y| < z < x;$

$z > 0, y > 0, x < 0$ și $z < |x| < y$ sau $|x| < z < y; z < 0, y < 0, x > 0$ și $x < |z| < |y|$ sau

$|z| < x < |y|; z < 0, y > 0, x < 0$ și $y < |z| < |x|$ sau $|z| < y < |x|$, rezultă ecuații de forma

$z^{2 \cdot k+1} = x^{2 \cdot k+1} + y^{2 \cdot k+1}$, $x^{2 \cdot k+1} = z^{2 \cdot k+1} + y^{2 \cdot k+1}$ sau

$y^{2 \cdot k+1} = z^{2 \cdot k+1} + x^{2 \cdot k+1}$ în care x, y, z pot fi considerate practic numere

întregi pozitive adică numere naturale, adică $x, y, z \in \mathbf{N}^*$.

Se observă ușor că în cazul $n=2 \cdot k$ indiferent de semnele numerelor x, y și z ecuația rămâne aceeași $z^{2 \cdot k} = x^{2 \cdot k} + y^{2 \cdot k}$ în care considerăm că $|z| > |y| > |x|$, deci este suficient să considerăm că $x, y, z \in \mathbf{N}^*$.

Această notă matematică se adresează tuturor iubitorilor de matematică care sper să urmărească cu atenție calculele pentru a se edifica de veridicitatea demonstrației date de autor.

Autorul roagă pe toți cei interesați ca orice observație referitoare la această demonstrație să fie transmisă la adresa de e mail:

tamref@yahoo.com

MAREA TEOREMĂ A LUI FERMAT

Așa cum am arătat mai sus ecuația $z^n = x^n + y^n$ nu are soluții pentru $n \in \mathbb{N}^*$, $n > 2$ și $x, y, z \in \mathbb{Z}^*$ dacă ecuația $z^n = x^n + y^n$ nu are soluții pentru $n > 2$ și $x, y, z, n \in \mathbb{N}^*$.

DEMONSTRAȚIE

Este evident că x, y, z trebuie să fie diferite și prime între ele două câte două și putem stabili următoarea ordine : $z > y > x$.

Se observă că dacă $n=1$ există o infinitate de soluții chiar dacă $x, y, z \in \mathbb{Z}$

Pentru $n \geq 2$, presupunem că $z \geq x + y$. Prin ridicarea la puterea n a acestei inegalități rezultă:

$$z^n \geq x^n + \sum_{k=1}^{n-1} C_n^k \cdot x^{n-k} \cdot y^k + y^n, \text{ dar } z^n = x^n + y^n \text{ deci}$$

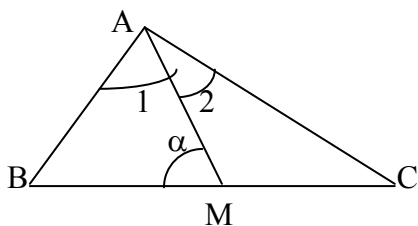
$$0 \geq \sum_{k=1}^{n-1} C_n^k \cdot x^{n-k} \cdot y^k \text{ ceea ce este absurd, deoarece } C_n^k \cdot x^{n-k} \cdot y^k > 0$$

Rezultă că $z < x + y$ și deci z, y, x sunt laturile unui triunghi oarecare ABC.

Facem următoarele notații:

$AB = x$, $AC = y$, $BC = z$ unde

$BC = z = BM + CM$ iar conform teoremei sinusurilor din triunghiurile ABM și ACM rezultă următoarele relații:

$$(1) \frac{BM}{\sin A_1} = \frac{AM}{\sin B} = \frac{x}{\sin \alpha} \text{ respectiv } (2) \frac{CM}{\sin A_2} = \frac{AM}{\sin C} = \frac{y}{\sin \alpha}$$

dar $A_1 = 180 - (B + \alpha)$, respectiv $A_2 = \alpha - C$. Din relațiile (1) și (2) rezultă:

$$(3) BM = \frac{x \cdot \sin(B + \alpha)}{\sin \alpha} \text{ respectiv } (4) CM = \frac{y \cdot \sin(\alpha - C)}{\sin \alpha}$$

Totodată este evident că ecuația $z^n = x^n + y^n$ se mai scrie:

$$z = \frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} \cdot x + \frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} \cdot y \text{ dar } z = BM + CM \text{ deci înlocuind pe BM și CM}$$

obținem:

$$z = \frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} \cdot x + \frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} \cdot y = \frac{x \cdot \sin(B + \alpha)}{\sin \alpha} + \frac{y \cdot \sin(\alpha - C)}{\sin \alpha} \text{ de unde rezultă:}$$

$$\left[\frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} - \frac{\sin(B + \alpha)}{\sin \alpha} \right] \cdot x + \left[\frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} - \frac{\sin(\alpha - C)}{\sin \alpha} \right] \cdot y = 0$$

Această ecuație are următoarele soluții evidențiate în două cazuri:

Cazul 1: coeficienții lui x și y trebuie să fie nuli, rezultă:

$$\frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} = \frac{\sin(B + \alpha)}{\sin \alpha} \text{ respectiv } \frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} = \frac{\sin(\alpha - C)}{\sin \alpha} \text{ sau altfel:}$$

$$(5) \frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} = \sin B \cdot \operatorname{ctg} \alpha + \cos B \text{ respectiv } (6) \frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} = \cos C - \sin C \cdot \operatorname{ctg} \alpha$$

Eliminând pe $\operatorname{ctg} \alpha$ din relațiile (5) și (6) rezultă:

$$(7) \frac{x^{n-1} - z^{n-1} \cdot \cos B}{z^{n-1} \cdot \sin B} = \frac{z^{n-1} \cdot \cos C - y^{n-1}}{z^{n-1} \cdot \sin C}, \text{ dar } \frac{y}{x} = \frac{\sin B}{\sin C}$$

conform teoremei sinusurilor în triunghiul ABC și relația (7) devine:

$$x^n - x \cdot z^{n-1} \cdot \cos B = y \cdot z^{n-1} \cdot \cos C - y^n, \text{ dar } z^n = x^n + y^n \text{ deci}$$

această ecuație se mai scrie astfel:

$$z^n = z^{n-1} \cdot (x \cdot \cos B + y \cdot \cos C) \text{ care devine } (8) z = x \cdot \cos B + y \cdot \cos C$$

Rezultă că soluțiile vor fi cele ale următorului sistem de ecuații:

$$(9) \begin{cases} z^n = x^n + y^n \\ z = x \cdot \cos B + y \cdot \cos C \end{cases}$$

Cazul 2: Se adoptă modul de rezolvare al unei ecuații diofantice:

$$x = - \left[\frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} - \frac{\sin(\alpha - C)}{\sin \alpha} \right] \cdot t, \text{ respectiv } y = \left[\frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} - \frac{\sin(B + \alpha)}{\sin \alpha} \right] \cdot t \text{ în}$$

care $t = \pm 1$ întrucât x și y nu pot fi nuli și nu pot avea divizori comuni. Pentru ușurința calculului vom adopta valoarea $t = 1$. Relațiile de mai sus se scriu:

$$(10) x = -\left[\frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} - \frac{\sin(\alpha - C)}{\sin\alpha} \right], \text{ respectiv } (11) y = \left[\frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} - \frac{\sin(B + \alpha)}{\sin\alpha} \right]$$

Relațiile (10) și (11) se mai scriu:

$$x = -\frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} + \frac{\sin\alpha \cdot \cos C - \cos\alpha \cdot \sin C}{\sin\alpha} \text{ respectiv}$$

$$y = \frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} - \frac{\sin B \cdot \cos\alpha + \cos B \cdot \sin\alpha}{\sin\alpha} \text{ sau altfel :}$$

$$(12) x = -\frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} + \cos C - \operatorname{ctg}\alpha \cdot \sin C \text{ respectiv}$$

$$(13) y = \frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} - \sin B \cdot \operatorname{ctg}\alpha - \cos B . \text{ Eliminând pe } \operatorname{ctg}\alpha \text{ din relațiile (12) și}$$

$$(13) \text{ rezultă: } (14) \frac{-x - \frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} + \cos C}{\sin C} = \frac{\frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} - y - \cos B}{\sin B} \text{ sau :}$$

$$-x \cdot \sin B - \frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} \cdot \sin B + \cos C \cdot \sin B = \frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} \cdot \sin C - y \cdot \sin C -$$

$$- \cos B \cdot \sin C, \text{ dar } x \cdot \sin B = y \cdot \sin C \text{ respectiv } \sin C = \frac{x \cdot \sin B}{y} \text{ deci}$$

putem scrie :

$$\frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} \cdot \sin B - \cos C \cdot \sin B = \cos B \cdot \frac{x \cdot \sin B}{y} - \frac{x^n \cdot \sin B}{z^{n-1} \cdot y}$$

$$\text{sau : } y^n - z^{n-1} \cdot y \cdot \cos C = z^{n-1} \cdot x \cdot \cos B - x^n$$

$$\text{deci : } x^n + y^n = z^{n-1} \cdot (x \cdot \cos B + y \cdot \cos C)$$

$$\text{sau : } z^n = z^{n-1} \cdot (x \cdot \cos B + y \cdot \cos C)$$

$$\text{de unde putem scrie : } z = x \cdot \cos B + y \cdot \cos C$$

Rezultă ca și în **Cazul 1** rezolvarea aceluiași sistem de ecuații:

$$(9) \begin{cases} z^n = x^n + y^n \\ z = x \cdot \cos B + y \cdot \cos C \end{cases}$$

Din sistem rezultă:

$$z = \frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} \cdot x + \frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} \cdot y = x \cdot \cos B + y \cdot \cos C \text{ deci putem scrie :}$$

$$(15) \left(\frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} - \cos B \right) \cdot x + \left(\frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} - \cos C \right) \cdot y = 0$$

Pentru rezolvarea ecuației (15) se disting două cazuri :

Cazul A : coeficienții lui x și y trebuie să fie nuli. Rezultă următoarele:

$$(16) \cos B = \frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} \text{ respectiv } (17) \cos C = \frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} \text{ sau conform teo -}$$

remei cosinusurilor din triunghiul ABC putem scrie :

$$(18) \frac{x^2 + z^2 - y^2}{2 \cdot x \cdot z} = \frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} \text{ respectiv } (19) \frac{y^2 + z^2 - x^2}{2 \cdot y \cdot z} = \frac{y^{n-1}}{z^{n-1}}$$

sau altfel : (20) $z^{n-2} \cdot x^2 + z^n - z^{n-2} \cdot y^2 = 2 \cdot x^n$ respectiv

(21) $z^{n-2} \cdot y^2 + z^n - z^{n-2} \cdot x^2 = 2 \cdot y^n$ din (20) sau (21) se mai scrie :

$$z^{n-2} \cdot (y^2 - x^2) = y^n - x^n \text{ sau } (22) z^{n-2} = \frac{(y^n - x^n)}{y^2 - x^2} \text{ sau altfel :}$$

$$(23) z^{n-2} = \frac{y^{n-1} + y^{n-2} \cdot x + \dots + y \cdot x^{n-2} + x^{n-1}}{y + x}$$

(23) se mai scrie pentru $n = 2 \cdot \lambda$ unde $\lambda = 2, 3, \dots$:

$z^{n-2} = y^{n-2} + y^{n-4} \cdot x^2 + \dots + y^2 \cdot x^{n-4} + x^{n-2}$ care se mai scrie :

$$z^n = z^2 \cdot y^{n-2} + z^2 \cdot x^{n-2} + z^2 \cdot (y^{n-4} \cdot x^2 + \dots + y^2 \cdot x^{n-4}) \text{ sau :}$$

$$x^n + y^n = z^2 \cdot y^{n-2} + z^2 \cdot x^{n-2} + z^2 \cdot (y^{n-4} \cdot x^2 + \dots + y^2 \cdot x^{n-4})$$

deci (24) $(z^2 - y^2) \cdot y^{n-2} + (z^2 - x^2) \cdot x^{n-2} + z^2 \cdot (y^{n-4} \cdot x^2 + \dots + y^2 \cdot x^{n-4}) = 0$ ceea ce este evident absurd deoarece z, y, x sunt strict pozitive iar $z > y > x$. Pentru $\lambda = 1$, din (22) reiese : $1 = 1$ ceea ce este evident. iar pentru $n = 2 \cdot \lambda + 1$ unde $\lambda = 2, 3, \dots$, egalitatea (23) se mai scrie :

$$(25) z^{n-2} = y^{n-2} + y^{n-4} \cdot x^2 + \dots + y \cdot x^{n-3} + \frac{x^{n-1}}{y+x} \text{ care se mai scrie:}$$

$$z^n = z^2 \cdot y^{n-2} + z^2 \cdot y^{n-4} \cdot x^2 + \dots + z^2 \cdot y \cdot x^{n-3} + \frac{z^2 \cdot x^{n-1}}{y+x} \text{ sau:}$$

$$x^n + y^n = z^2 \cdot y^{n-2} + z^2 \cdot y^{n-4} \cdot x^2 + \dots + z^2 \cdot y \cdot x^{n-3} + \frac{z^2 \cdot x^{n-1}}{y+x}$$

sau încă:

$$(26) (z^2 - y^2) \cdot y^{n-2} + (z^2 \cdot y^{n-4} - x^{n-2}) \cdot x^2 + \dots + z^2 \cdot y \cdot x^{n-3} + \frac{z^2 \cdot x^{n-1}}{y+x} = 0$$

ceea ce este evident absurd deoarece z, y, x sunt strict

pozitive iar $z > y > x$. Pentru $\lambda = 1$ deci $n = 3$, (25) se scrie :

$$z = y + \frac{x^2}{y+x}, \text{ care prin ridicarea la cub devine : } z^3 = y^3 + 3 \cdot y^2 \cdot \frac{x^2}{y+x} +$$

$$\begin{aligned}
& + 3 \cdot y \cdot \frac{x^4}{(y+x)^2} + \frac{x^6}{(y+x)^3} \text{ deci } x^3 + y^3 = y^3 + 3 \cdot y^2 \cdot \frac{x^2}{y+x} + \\
& + 3 \cdot y \cdot \frac{x^4}{(y+x)^2} + \frac{x^6}{(y+x)^3} \text{ de unde reiese : } x^3 = 3 \cdot y^2 \cdot \frac{x^2}{y+x} + \\
& + 3 \cdot y \cdot \frac{x^4}{(y+x)^2} + \frac{x^6}{(y+x)^3} \text{ sau : } x = 3 \cdot \frac{y^2}{y+x} + 3 \cdot y \cdot \frac{x^2}{(y+x)^2} + \frac{x^4}{(y+x)^3} \\
& \text{ sau } \left(3 \cdot \frac{y^2}{y+x} - x \right) + 3 \cdot y \cdot \frac{x^2}{(y+x)^2} + \frac{x^4}{(y+x)^3} = 0, \text{ dar} \\
& \left(3 \cdot \frac{y^2}{y+x} - x \right) > 0 \text{ deoarece evident } 3 \cdot \frac{y^2}{y+x} > x \text{ sau } 3 \cdot y^2 > x \cdot (y+x) \\
& \text{ deoarece } y > x \text{ iar } 3 \cdot y^2 > 2 \cdot y^2 \text{ deci } \left(3 \cdot \frac{y^2}{y+x} - x \right) + 3 \cdot y \cdot \frac{x^2}{(y+x)^2} + \\
& + \frac{x^4}{(y+x)^3} = 0 \text{ este o absurditate.}
\end{aligned}$$

$$\textbf{Cazul B: } x = - \left(\frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} - \cos C \right) \cdot t \text{ respectiv } y = \left(\frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} - \cos B \right) \cdot t$$

unde $t = \pm 1$ deoarece x respectiv y nu pot fi nuli iar z nu are divizori comuni cu x . Deci mai putem scrie pentru $t = 1$:

$$(27) \cos C = x + \frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} \text{ respectiv } (28) \cos B = \frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} - y, \text{ dar } \cos B \text{ și } \cos C$$

trebuie să aibă valori în intervalul $[-1, +1]$, iar cum $x > +1$ și $y > +2$ rezultă din relația (27) că $\cos C > +1$, respectiv din relația (28) că $\cos B < -1$ ceea ce este evident absurd. Faptul că $x > +1$ și $y > +2$ se demonstrează astfel:

presupunem că $x = 1$ atunci $z^n - y^n = 1^n$ de unde rezultă :

$(z - y) \cdot (z^{n-1} + z^{n-2} \cdot y + \dots + z \cdot y^{n-2} + y^{n-1}) = 1$ ceea ce este evident absurd ,deoarece membrul stâng al relației de mai sus este mai mare ca + 2 și deci în concluzie soluțiile considerate în **Cazul B** nu pot exista. În cartea “Despre Teorema lui Fermat” a autorului M.M. Postnikov editată de Editura Didactică și Pedagogică București – 1983 se arată că între x, y, z și n există următoarea relație $z > y > x > n$

Observatii:

Din “**Cazul A**” rezultă că relația $z^{n-2} \cdot (y^2 - x^2) = y^n - x^n$ are soluții numai pentru $n = 2$, (cazul $n = 1$ fiind evident banal căci $z=x+y$ are o infinitate de soluții); pentru $n > 2$ rezultă că $z^{n-2} \cdot (y^2 - x^2) < y^n - x^n$ deoarece $z^{n-2} < y^{n-2} + x^{n-2}$; într-adevăr $z^{n-2} < y^{n-2} + x^{n-2}$ se mai scrie astfel $z^n < z^2 \cdot y^{n-2} + z^2 \cdot x^{n-2}$ sau $x^n + y^n < z^2 \cdot y^{n-2} + z^2 \cdot x^{n-2}$ ceea ce este evident. Deci $z^{n-2} \cdot (y^2 - x^2) < (y^{n-2} + x^{n-2}) \cdot (y^2 - x^2)$ care devine $z^{n-2} \cdot (y^2 - x^2) < y^n + x^{n-2} \cdot y^2 - y^{n-2} \cdot x^2 - x^n$ dar $y^n + x^{n-2} \cdot y^2 - y^{n-2} \cdot x^2 - x^n = y^n - x^n - x^2 \cdot y^2 \cdot (y^{n-4} - x^{n-4})$ adică $y^n - x^n - x^2 \cdot y^2 \cdot (y^{n-4} - x^{n-4}) < y^n - x^n$ și în consecință este adevărat că $z^{n-2} \cdot (y^2 - x^2) < y^n - x^n$. **Așadar inecuația aceasta are o infinitate de soluții pentru $n > 2$ și $x, y, n \in \mathbb{N}^*$ și $z \in \mathbb{R}^*$.**

De fapt din ecuația (15) rezultă același lucru , căci dat fiind faptul că x și y sunt strict pozitive este necesar ca $\frac{x^{n-1}}{z^{n-1}} - \cos B < 0$ și

$\frac{y^{n-1}}{z^{n-1}} - \cos C > 0$ pentru ca $z^{n-2} \cdot (y^2 - x^2) < y^n - x^n$.

Conclzii:

- 1) **Rezultă că ecuația $z^n = x^n + y^n$ nu are soluții pentru $n > 2$ și $x, y, z, n \in \mathbf{N}^*$ și deci nici pentru $x, y, z \in \mathbf{Z}^*$ și $n \in \mathbf{N}^*$.**
- 2) Cel mult câte o pereche de numere x, y sau x, z sau y, z pot fi fi numere naturale diferite de zero.
- 3) **Deci *Pierre de Fermat* a avut dreptate.**

Alte observații:

Se verifică ușor că ecuația nu poate fi rezolvată nici dacă $x, y, z \in \mathbf{Q}^*$ și $n > 2$ iar $n \in \mathbf{N}^*$. Într-adevăr fie $\left\{ \frac{a}{b}, \frac{c}{d}, \frac{e}{f} \right\} \in \mathbf{Q}^*$, $\{a, b, c, d, e, f, n\} \in \mathbf{N}^*$ și a, b, c, d, e, f prime între ele atunci ecuația: (29) $\left(\frac{a}{b}\right)^n + \left(\frac{c}{d}\right)^n = \left(\frac{e}{f}\right)^n$ nu are soluții. Ecuația de mai sus se mai scrie: $\frac{a^n}{b^n} + \frac{c^n}{d^n} = \frac{e^n}{f^n}$ și aducând la același numitor se obține $(a \cdot d \cdot f)^n + (c \cdot b \cdot f)^n = (e \cdot b \cdot d)^n$. Putem scrie $a \cdot d \cdot f = x$, $c \cdot b \cdot f = y$ și $e \cdot b \cdot d = z$, deci ecuația (29) devine de forma $z^n = x^n + y^n$ și pe care am demonstrat-o că nu are soluții pentru $n > 2$ și $x, y, z, n \in \mathbf{N}^*$. Se observă deasmeni ușor că unghiul A , format de laturile x și y , trebuie să respecte relația: $0 < A < \frac{\pi}{2}$ pentru $n > 2$. Într-adevăr în triunghiul ABC există relația: $z^2 = x^2 + y^2 - 2 \cdot x \cdot y \cdot \cos A$ care prin ridicare la puterea n devine: $z^{2 \cdot n} = \left(x^2 + y^2 - 2 \cdot x \cdot y \cdot \cos A\right)^n$ și care se mai poate scrie: $z^{2 \cdot n} = \left(x^2 + y^2\right)^n + \sum_1^{n-1} (-1)^k \cdot C_n^k \cdot \left(x^2 + y^2\right)^{n-k} \cdot (2 \cdot x \cdot y \cdot \cos A)^k$ sau:

$$\left(x^2 + y^2\right)^n + \sum_1^{n-1} (-1)^k \cdot C_n^k \cdot \left(x^2 + y^2\right)^{n-k} \cdot (2 \cdot x \cdot y \cdot \cos A)^k - z^{2 \cdot n} = 0$$

dar $(x^2 + y^2)^n - z^{2 \cdot n} > 0$ deoarece $x^2 + y^2 - z^2 > 0$. Într-adevăr $x^n < x^2 \cdot z^{n-2}$ respectiv $y^n < y^2 \cdot z^{n-2}$ și adunând aceste inegalități se obține: $x^n + y^n < (x^2 + y^2) \cdot z^{n-2}$ sau mai putem scrie: $z^n < (x^2 + y^2) \cdot z^{n-2}$ și deci $z^2 < x^2 + y^2$ adică $x^2 + y^2 - z^2 > 0$.

Rezultă că termenii sumei care conțin pe $(-1)^k \cdot (\cos A)^k$ din ecuația :

$$(x^2 + y^2)^n + \sum_1^{n-1} (-1)^k \cdot C_n^k \cdot (x^2 + y^2)^{n-k} \cdot (2 \cdot x \cdot y \cdot \cos A)^k - z^{2 \cdot n} = 0$$

trebuie să nu fie pozitivi ci să alterneze ca semn adică $\cos A > 0$ pentru ca ecuația de mai sus să aibă soluții reale și deci pentru $n > 2$ unghiul $A < \frac{\pi}{2}$.

Q.E.D. în data de 15 Decembrie 2003
Perju Iulian Toma Radu
12.11.2007

EDIȚIA a IX^a - 12.11.2007